

EZAGUTZA ETA TRANSMISIOA BORTZIRIETAN 2001

1. Euskararen ezagutza Bortzirietan

Nafarroako estatistika institutuak azkeneko biztanleen zentsua 2001ean egin zuen, eta, harrez geroztik, ez dugu datu berririk euskararen ezagutzari, geroratzeari eta erabilerari buruz (kale erabileraren neurketari esker dauzkagu datu gaurkotu bakarrenetakoak, erabilerari objektiboari buruzkoak). Herriz herri bildutako datuak aztertu ditugu. Sailkapena errazteko, 3 kategoria nagusitara ekarri dugu datu bilketarako proposatzen duten sailkapena, eta euskaldunen eta ia-euskaldunen barne bereizten diren azpimultzoak batu egin ditugu, datuak ulerterrazagoak izan daitezzen.

<i>2001eko ZENTSUA. EUSKARA GAITASUNA</i>						
	ARANTZA	BERA	ETXALAR	IGANTZI	LESAKA	GUZTIRA
Euskaldunak	614 94,9	2.421 71,0	688 90,3	507 87,1	2.071 80,8	6.301 79,1
Ia-euskaldunak	32 4,9	530 15,5	47 6,2	57 10	320 12,5	986 12,4
Erdaldunak	1 0,2	460 13,5	27 3,5	17 2,9	173 6,7	678 8,5
GUZTIRA	647	3.411	762	581	2.564	7.965

2 urtetik gorako biztanleak kontuan hartzen dira.

- Bi urtetik gorako biztanleen artean, Bortzirietan, % 79,1 dira euskaldunak.
- Arantzakoa da euskaldunen portzentajerik handiena (%94,9), eta Berakoa txikiena (%71,0).
- Euskaldunen zenbatekoaren datu horren harira, Bortzirietan gune soziolinguistiko euskaldunen barne sailka dezakegu.

<i>EUSKARAZ ONGI MINTZATU. BILAKAERA.</i>				
%	2001	1996	1991	1986
ARANTZA	98.9	99.0	99.3	95.7
BERA	72.8	66.7	70.5	63.4
ETXALAR	92.3	90.0	90.4	90.0
IGANTZI	92.1	92.5	95.1	93.3
LESAKA	83.3	78.8	80.1	74.7
BORTZIRIAK	81.6	77.6	79.9	74.7

- Bilakaera positiboa bada ere, aldaketa ez da nabarmenegia izan. Erdaldunek ez dute “beharrik” euskara ikasteko.

%	<i>EUSKARAZ IRAKURRI ETA IDAZTEKO GAI</i>	
	ONGI IRAKURRI	ONGI IDATZI
ARANTZA	66,9	49,8
BERA	59,4	55,2
ETXALAR	68,5	44,2
IGANTZI	58,3	48,2
LESAKA	53,0	46,0
BORTZIRIAK	58,7	50,3

- Euskaldunen ehuneko handi bat alfabetatugabea da, eta horrek euskararen egoera diglosikoa agerian uzten du.

Betiere, ez ditugu zentsuaren mugak ahanzi behar. Zentsuaren datuak subjektiboak dira: inprimakiak norberak betetzen ditu, eta ongi edo gaizki mintzatzearen, irakurtzearen eta abarren pertzepzioa hagitz ezberdina izaten ahal da batzuentzat eta bertzeentzat.

2. Transmisioa Bortzirietan

	<i>2001eko ZENTSUA. AMA HIZKUNTZA</i>					
	ARANTZA	BERA	ETXALAR	IGANTZI	LESAKA	GUZTIRA
Euskara	626 96,5	2.134 62,6	671 88,1	496 85,2	1.929 75,2	5.856 73,5
Gaztelania	11 1,7	917 26,9	57 7,5	56 9,6	447 17,4	1.488 18,7
Biak	10 1,5	313 9,2	18 2,4	30 5,2	176 6,9	547 6,9
Bertzerik	0 0	47 1,4	0 0	0 0	12 0,5	75 0,9
GUZTIRA	647	3.411	762	582	2.564	7.966

Etxalarren, Igantzín eta Lesakan 3 urtetik gorako biztanleen ama hizkuntza jaso dute (hala ere, kopuruak berdinak dira Etxalarren eta Lesakan).

- Horren arabera, Bortzirietan euskara ama hizkuntza gisa jaso dutenen portzentajea %73,5 da, eta euskara eta gaztelania biak ere jaso dituztenena, %6,9.

BORTZIRIAK TRANSMISIOA 2001

AMA HIZKUNTZA		EUSKARAZ ONGI
Euskara	Biak	
5.856	547	
73,5	6,9	
6.403		6.498
80,4		81,6
		95
		+1,2

Euskaraz ongi mintzatzen direnen taldea aintzat hartuta.

- *Ama hizkuntza eta euskaraz ongi mintzatu* datuak parekatzen baditugu, emaitza positiboa da. Hortaz, hizkuntzaren transmisioari ongi eutsi zaiola erran daiteke.